

सत्यमेव जयते

138

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

अमरावती जिल्हा

१९९३-९४.

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन
मुंबई

प्रकृत कार्यालयीन उपयोगकरिता

जिल्हा

सामाजिक व आर्थिक
समालोचन

अमरावती जिल्हा

१९९३-९४

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय

महाराष्ट्र शासन

मुंबई

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन - १९९३-९४

शुध्दो पत्र

अ. क्र.	तक्ता क्रमांक	पान क्रमांक	रकाना क्रमांक	ओळ क्रमांक	युक्त	बरोबर [वाचने]
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.
१.	१.८	१९	४	३ नागरी	अस्पष्ट	३५५१०
२.	१.९[अ]	२१	५	अनु. क्र. ५	"	११५५
३.	३.३	४१	३	२ [ब] एकूण अनु. क्र. २७	१००	१०००
४.	३.१	५६	६	अनु. क्र. ४ [अ]	अस्पष्ट	१७.०५
५.	३.९	५७	६	अनु. क्र. ४	"	८७३३
६.	४.१	६४	२२	अनु. क्र. ६	"	१७६०३
७.	४.१	६५	३८	अनु. क्र. २	"	२७
८.	४.७	७३	३	अनु. क्र. ४	"	१०३
				१०	"	१००
				१२	"	८९
			५	अनु. क्र. १	"	२२७
				११	"	१५८
९.	५.१	७७	६	अनु. क्र. ४९	"	१४

दृष्टिक्षेपात जिल्हा

जिल्हा: - अमरावती.

अ. क्र.	विवरण	परिमाण	जिल्हा		महाराष्ट्र राज्य	
			संदर्भ वर्ष	माहिती	संदर्भ वर्ष	माहिती
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.
एक	प्राकृतिक रचना					
	अ) भौगोलिक स्थान					
	१] उत्तर अक्षांश	अंश		२०. ३२ ते २१. ४६		१६. ४ ते २२. १
	२] पूर्व रेखांश	अंश		७६. ३७ ते ७८. २७		७२. ६ ते ८०. ९
	ब) हवामान					
	१] किमान तापमान डिग्री	सेल्सिअस	१९९३	१४. ०	१९९३	२. ८
	२] कमाल तापमान	"	"	४६. ०	"	४८. ७
	३] पर्जन्य सरासरी	मिमी.	"	८३७. ४	"	उ. ना.
	क) प्रशासकीय विभाग					
	१] तालुके	संख्या	१९९३-९४	१३	१९९३-९४	३०३
	२] पंचायत समित्या	"	"	१३	"	२९८
	३] टंचाईग्रस्त तालुके	"	"	-	"	८५
	४] एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प गट	"	"	१३	"	२९८
	५] शहरे	"	"	११	"	३३६
	६] गावे एकूण	"	"	१९९६	"	४३०२७
	१] निजमि	"	१९९१	३१५	"	२६१५
	२] वस्ती असलेली	जनगणना	१९८१			४०४१२
	७] क्षेत्रफळ	चौ. कि		१२११२		३०७७१३
दोन]	प्रशासकीय संस्था					
	१] पंचायत समित्या	संख्या	३१. ३. ९४	२१३	३१. ३. ९४	२९८
	२] महानगरपालिका	"	"	१	"	१२
	३] नगरपालिका	"	"	१०	"	२३१
	४] कटक मंडळ	"	"	-	"	७
	५] गा.पंचायत	"	"	८२८	"	२७२४७
	६] पोलिस ठाणे	"	३१. ३. ९३	२७	१. ३. ९३	८६७
	७] पोलिस गॅजी	"	"	१९	१. ३. ९३	१४४७
तीन]	लोकसंख्या [१९९१]					
	१] ग्रामीण लोकसंख्या	आकडे	१९९१	१४८३	१९९१	४८३९६
	२] नागरी लोकसंख्या	हजारात	"	७१७	"	३०५४२
	३] एकूण लोकसंख्या	"	१९९१	२२००	"	७८९३७
	४] अनुसूचित जातीची लोकसंख्या	"	१९९१	३८४	"	८७५८
	५] अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्या टक्केवारी	टक्केवारी		१७. ४७		११. ०२
	६] अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या	आकडे हजारात		३१६		७३१८

१	२	३	४	५	६	७
तीन] लोकसंख्या [१९९१] घुटे चालू						
७. अनु. जमातींच्या लोकसंख्येशी						
	टक्केदारी			१४.३८		९.२७
८. पुरुष	आकडे	१९९१		११३६		४०८२६
	हजारात					
९. स्त्रिया				१०६४		३८११२
१०. स्त्री-पुरुष प्रमाण	१,००० पुरुषा	"-		९३८		९३४
	मागे स्त्रियांचे प्रमाण					
११. घनता	दर: चौ. कि. मी	"-		१८०		२५७
	क्षेत्रामागे लोकसंख्या					
१२] साक्षरतेचे प्रमाणे						
१] एकूण	टक्केदारी	१९९१	७०.०६	१९९१		६४.८७
२] पुरुष	"-		७८.४०			७६.५६
३] स्त्रिया	"-	६१.१३	६१.१३			५२.३२
४] राज्यामध्ये जिल्ह्याचा कर्मांक	क्रम संख्या			उ. ना.		
चार. कृषि [अस्थायी]						
१] भौगोलिक क्षेत्र	हजार हे.	१९९१-९२	१२६३	१९९३-९४		३०७५८
२] जंगलव्याप्त क्षेत्र व त्याची भौगोलिक क्षेत्राची टक्केदारी	"-	[अस्थायी]	३६५	[अस्थायी]		५२८२
३] प्लोसा उपलब्ध नसलेली जमीन	हजार हेक्टर		३१	"-		१२१२
अ] विंगर भेती वापराखालील जमिन	"-		२४	"-		१७१४
ब] पडोत आणि लागवडी लायक नसलेली जमिन	"-		५५	"-		२९२६
क] एकूण [अनन्व]						
४] पडोत जमीनोत्पत्तिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमीन						
१] कायम गुरे चरण आणि इतर	हजार हे.	१९९०-९२	४१	१९९३-९४		१३५३
		[अस्थायी]		[अस्थायी]		
२] झाडे झुडपाखालील जमिन	"-		५	"-		११०
३] लागवडीयोग्य परंतु पड जमिन	"-		२१	"-		१८८
५] पडोत जमीन						
१] चालू पड.	"-	१९९१-९२	१८	९३-९४		९१९
२] इतर पड	"-	[अस्थायी]	२१	[अस्थायी]		१०२६
६] ३] पिकाखालील क्षेत्र						
१] पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	"-	९१-९२	७३७	९३-९४		१८०६५
		[अस्थायी]				
२] दुसोटा क्षेत्र	"-	"-	२६	"-		३३४०
३] एकूण पिकाखालील	"-	९१-९२	७६२	"-		२१४०४
७] ओलोत क्षेत्र						
१] निव्वळ ओलोत क्षेत्र	"-	"-	४४	"-		२५१४
२] एकूण ओलोत क्षेत्र	"-	"-	५८	"-		३२९२
८] महत्त्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र [अन्न धान्य]						
९] वहित धारण जमीन	संख्या	८५-८६		९०-९१		
१] २ हेक्टरपेक्षा कमी	"००"	"-	१६१०	[अंतिम]		६००२३
२] २ ते १० हेक्टर	"००"	"-	१११८			३२२६८
३] १० ते २० हेक्टर	"-	"-	८५			१७०६

१	२	३	४	५	६	७
	१०] जमिन मालक वसती	लाख रु	१२-१३	१४६.१०	१३-१४	७६८१
	११] जिल्हा परिषदांचा उपकर	हजार रु	१३-१४	३०४०	"-	२०११४७
	१२] पंचायत समित्यांचा उपकर	हजार रु	"-	२६४१	"-	१००००
पांच	परिवर्धन					
	१] एकूण परवठा	संख्या	१९८७	१०७६	१११२	३६१८६
	२] गाई पालन	हजारात	[अतिथ]	५८७	[अस्थायी]	१७३०८
	३] व रेंडे	"-	"-	१०६	"-	११४३
	४] अट्या	"-	"-	२५	"-	१२१५७
	५] शेळ्या	"-	"-	२१५	"-	३०४८४
	६] कोबड्या व बदके	"-	"-	२१२	"-	
सहा	सहकार					
	१] सहकारी संस्था	संख्या	१३-१४	२३०८	१३-१४	१२६११४
	२] प्राथमिक कृषि सहकारी	"-	"-	६८२	"-	११८५८
	पत संस्था सहकारी	संख्या	"-	२७८	"-	१३१४
	३] प्राथमिक कृषि सहकारी	हजारात				
	पत संस्था समासद संस्था	संख्या	"-	२३७	"-	१८०५३
	४] सहकारी दुग्ध संस्था	संख्या	"-	१४.६६	"-	११२
	५] प्राथमिक कृषि संस्थांचो	स्मये	"-		"-	
	दिलेला कड	कोटोत				
सात	जन्मिन् १९२३-१९ च्या अखेरपर्यंत					
	पूर्ण झालेला पाठवारे प्रकल्प व					
	त्या खालील लाभक्षेत्र					
	१] मोठे प्रकल्प	संख्या	१३-१४	-	१३-१४	२१
	२] मध्यम प्रकल्प	"-	"-	-	"-	१७६
	३] लहान प्रकल्प	"-	"-	-	"-	२१८६
	४] मोठे प्रकल्प [राजक्षेत्र]	संख्या	"-	३	"-	१७००
	लाभ क्षेत्र	हजार		७	"-	७१०
	५] विविध विहीर खोला	हजार	११.१२	४१	"-	१३७३
	हक्टर	हक्टर				
आठ]	उद्योग उद्येकर [१९२३ अखेर]					
	१] न्यायिक कारखान्या	संख्या	१११३	४३७	१११३	३००११
	संख्या	अखेर			अखेर	
	२] न्यायिक कारखान्या	"-	"-	३६१	"-	२६१०२
	उत्पादन यंत्रणे					
	[उत्पादन यंत्रणे अन्वये]					
	३] सहकारी कारखान्यांचा	संख्या	१३-१४	-	"-	१४
	संख्या	हजार	"-	"-	"-	२१६८
	४] सहकारी कारखान्यांचा	हजार	"-			
	उत्पादन					
	५] सार्वजनिक गिरणी संस्था	संख्या	"-	१		१८८
नऊ	वाढ [१९२३-१९२४]					
	१] विद्युत् पुरवठा केल्या शहरे	संख्या	३१.३.१४	२००७	३१.३.१४	३१६६१
	२] विद्युत् पुरवठा केल्या गावांचा	संख्या	१३-१४	१११६	१३-१४	३१४१३
	संख्या					
	३] विद्युत् पुरवठा केल्या पंच संघ	संख्या	"-	७४	मार्च-१४ पर्यंत	१८२६
	४] मोबदल गैस संयंत्र	हजारात				
दहा	सार्वजनिक आरोग्य	संख्या	३१.३.१४	८०१	३१.३.१२	४१५०१२
	अखेरपर्यंत					
	१] रुग्णालय	संख्या	१३-१४	२८	१११३	८३०
	२] दवाखाने	"-	"-	१७८	"-	५७०२
	३] प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	"-	"-	५६	"-	१६८०
	४] प्राथमिक आरोग्य पथके	"-	"-	८	"-	१५१

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.
अकरा	<u>शिक्षण</u>					
१]	एकूण प्राथमिक शाळा	संख्या	९२-९३	१६८५	९३-९४	६०३९७
२]	प्राथमिक शाळेतोल विद्यार्थी	संख्या	"	३४०	"	११२३०
३]	प्राथमिक शाळेतोल शिक्षक	हजारात	"	८	"	२९५
४]	प्रत्येक शिक्षकामागे प्राथमिक शाळेतोल विद्यार्थी	संख्या	"	४२	"	३८
बारा	<u>दुय्यम शिक्षण</u>					
१]	दुय्यम शाळा	संख्या	९२-९३	४२१	९३-९४	११९१५
२]	शाळेतोल एकूण विद्यार्थी	संख्या	"	२१५	"	६६०२
३]	शाळेतोल शिक्षक	हजारात	"	६	"	२६३
४]	प्रत्येक शिक्षकामागे दुय्यम शाळेतोल विद्यार्थी	संख्या	"	३६	"	३३
तेरा	<u>उच्च शिक्षण</u>					
१]	संस्था	संख्या	९२-९३	३७	९२-९३	१२६०
२]	एकूण विद्यार्थी	संख्या	"	३८	"	१३१९
		हजारात				
चौदा	<u>अ] प्रौढ शिक्षण</u>					
१]	प्रौढ शिक्षण केंद्र	संख्या	९३-९४	-	९२-९३	४५८२
२]	प्रौढांचो उपस्थिती	"	"	-	"	१३३
	<u>ब] तांत्रिक व व्यवसाय शिक्षण</u>					
१]	औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	९२-९३	९	९३-९४	३७७
१]	शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	"	"	८	"	१२६
२]	अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	"	"	१	"	२५१
२.	शासकीय व अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांचो प्रवेश क्षमता	"	"	२२४७	"	५८०५६
३.	पदवी अभ्यासक्रमांतल्या तांत्रिक संस्था व त्यांचो पडिल्ल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	"	९२-९३	[शासकीय]	"	[पैकी ५ शासकीय]
४.	पदविका अभ्यास क्रमांच्या तांत्रिक संस्था व त्यांचो पडिल्ल्या वर्षासाठे प्रवेश क्षमता	"	"	उ. ना.	"	२०१६०
५.	व्यवसाय प्रशिक्षण संस्था [माध्यमिक व उच्चपाठ्यमिक गट व त्यांचो प्रवेश क्षमता	संख्या	९३, ९४	१३९		३८५२
		हजारात		१४		२२७
पंधारा	<u>परिवहन आणि दळणवळण</u> [३१. ३. ९४ अखेर]					
१]	एकूण रस्त्यांमार्गे लांबी	कि. मि.	३१. ३. ९४	१९४. ९७	३१. ३. ९२ अखेर	५४५९
२]	रस्त्यांना जोडलेली गावे	संख्या	"	उ. ना.	"	२५४७५
	अ] बारमाही	संख्या	"	द. ना.	"	८८२२
	ब] हंगामी	संख्या	"	द. ना.	"	
३]	एकूण रस्त्यांचो लांबी	कि. मी	"	५२७६		१४५९३७
४]	राष्ट्रीय महामार्गांचो लांबी	"	"	७४		२९५३
५]	राज्य महामार्गांचो	"	"	१२९२		३१४३७

क्र.	विवरण	क्र.	क्र.	क्र.	क्र.	क्र.
पंधारा	[पुढे चालू]					
५४	वहलवच्या जिऱ्हात रस्त्याचो लांबो	कि. मी.	३१.३.९४	१२८२	३१.३.९४	४०१४२
५४	इतर जिल्हा रस्त्यांचो लांबो	कि. मी.	२३६			४०३४०
५६	ग्रामोण रस्त्यांचो लांबो	कि. मी.	२०७८			६५३५२
सोळा.	एकात्मिक ग्रामोण विकास कार्यक्रम					
१]	द्वारिद्र रेखालोव कटवे	संख्या	१६-९३	१.३०	१९८२	३४
२]	मार्च १९९४ अखेर जे लाभाचो नविन लाभाचो	संख्या	९३-९४	६३३५	९३.९४	११४०४
		संख्या	९३-९४		९३.९४	३०६२६७
सतरा	रोजगार निर्मिती					
अ]	रोजगार हमी योजना	मन्य	९३-९४	३०.१५	९३-९४	९७४
		[लाखात]				
ब]	जवाहर रोजगार कार्यक्रम			४८.७९	९३-९४	११३०
अठरा	आदिवासीकरिता कल्याण-कासो योजना [३१.३.९३]	संख्या	३१.३.९४	२१	३१.३.९३	७२०
एकोणवीस	शाळा मागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारो योजना					
अ]	मागासवर्गीयांसाठी वसतीगुं	संख्या	९३.९४	९	९३-९४	१९३
ब]	वसतीगडात राहणारे	संख्या		७३५		१२५९२
वीस	जिल्हा नियोजना					
१]	वार्षिक योजनेत अंश तरतूद कोट			२१.७२		७५३.६९
२]	अनुषंग भस्न काढण्यासाठी तरतूद			५०.६९		५१४.११
सकविस	सागरी पुरवठा					
१]	सास्त भावांचो दुकाने	संख्या		१२९७	१९९३	४०४२९
२]	पुरविलेला स्कूप ताठा					
अ]	गड	"०००"		१५		५४८
ब]	तांदूळ	टन		९		६३३
३]	शासकीय गुदामे	संख्या		१५	३१.६.९३	१७७०
४]	साठवण्याचो क्षमता	"०००" टन		१.५	जुलै ९३ अखेर	११९२

टीप :- उ. ना. = उपलब्ध नाहो.

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई